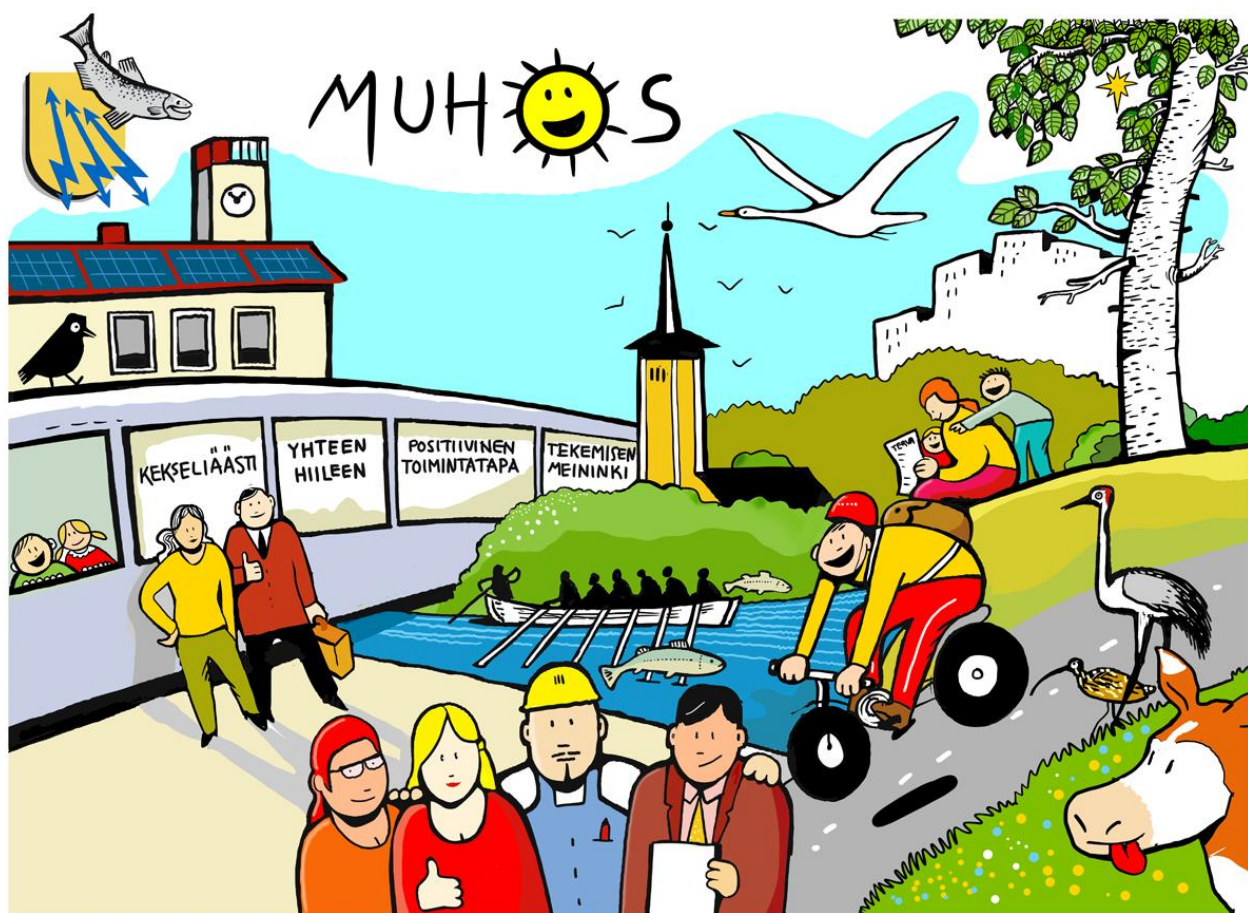

TALOUSARVIO 2026

Laadintaohje, aikataulu ja raami

Sisällys

1 OHJEISTUS	3
2 TALOUSARVION SITOVUUS	4
3 TALOUSARVION RAAMI VUODELLE 2025	5
4 BUDJETIN LAADINTA	7
4.1 Tuotot	7
4.2 Käyttötalousmenot	7
4.3 Sisäiset tuotot ja kulut	8
4.4 Pysyvien vastaavien suunnitelman mukaiset poistot	8
4.5 Muut laskennalliset erät	8
5 INVESTOINNIT	9
6 TALOUSARVIOKIRJA	11
6.1 Talousarvion rakenne	11
6.2 Henkilöstö/uudet virat ja toimet	11
6.3 Henkilöstörakenne	11
7 AIKATAULU	13

1 OHJEISTUS

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava niin, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Valtuusto on hyväksynyt voimassa olevan Muhoksen kunnan kuntastrategian joulukuussa 2021. Strategia tullaan päivittämään syksyllä 2025. Päivitetty strategia otetaan huomioon talousarvion laadinnassa.

Talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa noudatetaan Kuntaliiton suosituksia.

Talousarvion ohjeistusta voidaan tarkistaa ja tarkentaa tarpeen mukaan talousarvioprosessin aikana.

2 TALOUSARVION SITOVUUS

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, ja siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha on valtuuston toimialoille antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen.

Toimialueella on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimialue ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on tehtävä esitys talousarvion muutoksesta. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan.

Määrärahan siirrosta sitovuustasojen välillä päättää valtuusto, ja toimintojen sisällä muutoksista päättävät lautakunnat (konsernipalveluiden osalta kunnanhallitus).

Talousarviota suunniteltaessa tulot ja menot ovat sitovia lautakuntatasolla. Lautakunnat määrittelevät omat tarkemmat toimintotaseiset sitovuustasot. Valtuusto vahvistaa talousarvion yhteydessä toimintojen sitovat bruttoperiaatteen mukaiset tulo- ja menoarviot (euromääräiset). Poikkeuksen meno- ja tuloarviositovuuteen ovat ateriapalvelut, puhtauspalvelut, Oulujoki-opisto ja lomituspalvelut, jotka ovat nettobudjetissa. Valtuuston nähden sitovat erät ovat bruttoperiaatteen mukaan toimintatuotot yhdessä sekä toimintamenot yhdessä. Nettoperiaatteen mukaan valtuuston nähden sitovaa on toimintakate. Poistot sekä laskennalliset erät (vyörytykset) eivät ole valtuuston nähden sitovia.

Projektien määrärahat budjetoidaan toimialoille. Projektisuunnitelmat ja kustannusarviot on ennen projektien aloittamista käsiteltävä hallintosäännön mukaan. Projekteille/hankkeille tulee aina perustaa oma seurantakohte (projektinumero) kirjanpitoon talouden seuranta varten. Projekteille tulee nimetä projektin vastuhenkilö.

Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan valtuuston nähden sitovat tulosvaikutteiset tuloarviot ja määrärahat, joita ei ole budjetoitu hallintokunnille. Sitovia erä ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja menot, satunnaiset erät sekä tilinpäätössiirrot.

Talousarviossa esitetään myös ns. laskennalliset erät, jotka ovat konsernipalveluiden kaikkia toimialoja palvelevien toimintojen (mm. palkanlaskenta, taloushallinto, ICT) kustannusten vyörytyksiä palveluiden käyttäjähallintokunnille. Vyörytykset on toteutettu sitovuustason käyttömenojen suhteessa koko kunnan käyttömenoihin. Vyörytyserät eivät ole valtuustoon nähden sitovia erä.

Rahoitusosassa valtuuston nähden sitovia erä ovat antolainauksen muutokset, lainakannan muutokset ja oman pääoman muutokset.

Investointiosassa valtuustoon nähden sitovia ovat kaikki yksittäiset hankkeet, jotka on lueteltu talousarviokirjassa. Valtuuston nähden sitovaa on vuoden 2026 investoinnit, hankkeen kokonaisarvo sekä hankkeen tarkoitus / tavoitteet. Investointiosassa on kohteittain määritelty vastuullinen hallintokunta / lautakunta / viranhaltija.

Valtuustolle raportoidaan sitovuustasoittain.

Talousarvion laadinnan yhteydessä on otettava huomioon mahdolliset organisaatio-/toiminnan muutokset sekä Valtiokonttorin raportointitarpeet.

3 TALOUSARVION RAAMI VUODELLE 2026

Vuoden 2026 talousarvion raamin pohjana on vuoden 2025 muutettu talousarvio. Valtuuston hyväksymät määrärahamuutokset on otettu huomioon 26.5.2025 kokoukseen asti. Muutettu talousarvio on noin 0,5 milj. euroa alijäämäinen. Lisäksi raamipohjassa on huomioitu lautakuntien esittämät määrärahamuutokset, joita valtuusto ei vielä ole käsitellyt.

Vuoden 2026 muutoksina raamissa on huomioitu mm. kevään 2025 palkkaratkaisun vaikutus, uusien/laajennettujen kiinteistöjen kustannuksia sekä talousarvion 2025 tasapainotusohjelman toimenpiteiden vuoteen 2026 kohdistuva säästöjen osuus. Raamissa on otettu huomioon myös tämän hetken valmistelutilanteen mukaiset tiedot sote-kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoitteen vaikutuksista.

Talousarvioraamin mukainen tasapainottamistarve vuodelle 2026 on noin 0,8 milj. euroa, ja se on jaettu laskennallisesti toimintakatteiden suhteessa toimialoille. Toimialojen tulee esittää tasapainottamistoimenpiteet ja niiden euromääräiset vaikutukset kokonaisuuksina vastaavasti kuin tasapainottamisohjelmassa 2021–2025 ja talousarvion 2025 valmistelun yhteydessä. Raamilaskelmassa tasapainottamistavoite on esitetty toimintakulujen rivillä, mutta tasapainottamistoimenpiteet voivat olla myös tulojen lisäystä.

Talousarvion raamia voidaan tarvittaessa päivittää syksyllä pohjautuen päivitettyihin verotulo- ja valtionosuusennusteisiin sekä sote-kiinteistön yhtiöittämislaskelmien tarkentuessa. Talouden tasapainottamisvelvoitteen jakoa voidaan myös muuttaa ja tarkentaa talousarviovalmistelun edetessä.

Vuoden 2026 talousarvion palkkamenoihin varataan enintään **3,00 %** korotus syyskuun 2025 palkkatasoon nähden. Sijaisten ja määräaikaisten määrää tulee tarkastella erityisen tarkasti laadittaessa vuoden 2026 talousarviota. Pitämättömien lomien osalta tulee noudattaa virka- ja työehtosopimusten määräyksiä.

Pitkäaikaisten lainojen korkotaso (muuttuvat korot, vanhat lainat) tarkistetaan vastaamaan ennustettua korkotasoa vuodelle 2026.

Vuosikatteen on oltava koko kunnan osalta vähintään suunnitelman mukaisten poistojen suuruinen.

Nykyisen taloussuunnitelman mukaiset investoinnit vuodelle 2026 tarkistetaan hankekohtaisesti. Lisäksi laaditaan investointisuunnitelma vuosille 2027 - 2028. Investointeja on tarkasteltava erittäin kriittisesti koko suunnittelujaksolla.

Ulkoisten ja sisäisten vuokrien tarkistus otetaan huomioon talousarvion laadinnassa.

Talousarvion sitovuustaso on toimialoilla toimintotasolla (laskentahierarkiassa tasosta käytetään nimitystä tulosalue). Talousarviota suunniteltaessa tulot ja menot ovat sitovia lautakuntatasolla. Lautakunnan sisällä voi em. vaihdella kuitenkin siten, että koko lautakunta saavuttaa em. tason. Valtuusto vahvistaa toimintojen euromääräisen sitovuustason. Toimialat voivat esittää muutoksia sitovuustasoon (Toiminnot/tulosityksiköt) edellisestä suunnitteluvuodesta. Sitovuustasomäärittelyssä huomioidaan kuntaliiton talousarvio- ja suunnitelmaan kirjatut suositukset.

Talousarvion raami vuodelle 2026

ULKOISET ERÄT	TA2025 (alk. per.)	TA-muutokset 2025 ***)	TA-ennuste	TPE 2025	Muutokset 2026	Tasapainotus	TA2026
Konsernipalvelut							
TOIMINTATUOTOT	19 466 968	0	0	19 466 968	418 520	0	19 885 488
TOIMINTAKULUT	-24 256 801	0	0	-24 256 801	-444 672	146 860	-24 554 612
TOIMINTAKATE	-4 789 833	0	0	-4 789 833	-26 151	146 860	-4 669 124
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut							
TOIMINTATUOTOT	1 294 728	16 416	0	1 311 144	5 000	0	1 316 144
TOIMINTAKULUT	-18 869 132	-15 865	-32 000	-18 916 997	-628 962	539 810	-19 006 148
TOIMINTAKATE	-17 574 404	551	-32 000	-17 605 853	-623 962	539 810	-17 690 004
Tekniset palvelut							
TOIMINTATUOTOT	3 261 310	0	0	3 261 310	-2 205 364	0	1 055 946
Valmistus omaan käyttöön	67 448	0	0	67 448	0	0	67 448
TOIMINTAKULUT	-8 136 512	0	-30 000	-8 166 512	538 648	148 330	-7 479 534
TOIMINTAKATE	-4 807 754	0	-30 000	-4 837 754	-1 666 716	148 330	-6 356 140
KAIKKI YHTEENSÄ							
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	24 023 006	16 416	0	24 039 422	-1 781 844	0	22 257 578
Valmistus omaan käyttöön	67 448	0	0	67 448	0	0	67 448
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-51 262 445	-15 865	-62 000	-51 340 310	-534 985	835 000	-51 040 295
TOIMINTAKATE	-27 171 991	551	-62 000	-27 233 440	-2 316 829	835 000	-28 715 269
Verotulot *)	21 172 000	0	0	21 172 000	1 035 000	0	22 207 000
Valtionosuudet **)	10 670 744	-140 559	0	10 530 185	366 031	0	10 896 216
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-780 500	0	0	-780 500	258 000	0	-522 500
VUOSIKATE	3 890 253	-140 008	-62 000	3 688 245	-657 798	835 000	3 865 447
Poistot ja arvonalentumiset	-4 289 440	0	0	-4 289 440	425 321	0	-3 864 119
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-399 187	-140 008	-62 000	-601 195	-232 477	835 000	1 328

4 BUDJETIN LAADINTA

Budjetin laadinnan pienin mahdollinen tarkkuus on 1 euro, ts. senttejä ei voi budjetoida.

4.1 Tuotot

Tuotot budjetoidaan tilitasolle.

4.2 Käyttötalousmenot

Käyttötalousmenot budjetoidaan tilitasolle.

Palkkakustannukset

Palkkakustannusten perustiedot saadaan Monetran palkkahallinnosta.

Talousarvion palkkaliite tehdään elo-syyskuun 2025 palkkojen perusteella (opetus syyskuu, muut elokuu). Talousarvion palkankorotusvaraus on enintään 3,00 % syyskuun 2025 palkkatasosta. Palkoissa ei ole huomioitu mahdollisia ylimää räisiä palkantarkastuksia tai muita muutoksia henkilökohtaisissa lisissä, palvelus- tai määrävuosisisissä.

Palkkaliitteessä ei ole huomioitu henkilösivukuluja, vaan henkilösivukuluprosentit syötetään konsernipalveluiden toimesta taloudensuunnittelujärjestelmään tiedossa olevien 2026 sivukulujen tai vuoden 2025 todellisten sivukulujen mukaisesti riippuen siitä kumpi tieto on saatavilla.

Palkat tallennetaan toimialojen toimesta taloudensuunnittelujärjestelmään, ja ohjelma laskee palkkojen henkilösivukulut automaattisesti taustalle tallennettujen henkilösivukuluprosenttien mukaisesti. **Palkkojen tallennusvaiheessa sivukuluja ei siis saa/voi itse syöttää.**

Palkkojen tallennuksessa tulee kiinnittää huomiota, että palkkakulut ovat oikeilla tileillä.

Palkanlaskennan TA-palkkaliitteessä ei ole uusia tai päättyviä työ- tai virkasuhteita. Palkkaliitteessä on elo- tai syyskuussa palkkaliitteen ajohetken henkilökunta ja vain hallintokunnat voivat tietää mahdolliset muutokset henkilöstörakenteeseen suunnittelukaudelle. Uuden henkilöstön palkkausmäärittelyihin apua saa hallintojohtajalta ja Monetran palkkahallinnosta.

KEVA tasausmaksu lasketaan ja tallennetaan taloudensuunnittelujärjestelmään keskitetysti konsernipalveluiden toimesta.

Sairausloma-, äitiysloma- ja muiden perhevapaiden kustannukset on arvioitava ja kustannukset on budjetoitava omille tileille erikseen varsinaisista palkoista. Lisäksi budjetoidaan Kelan korvaukset henkilöstökorvauksiin.

Lomapalkkavelan muutos

Lomapalkkavelan muutosta ei tarvitse budjetoida, koska laadimme vuosibudjetin. Oletettavaa on, että lomapalkkavelkaan vaikuttavat erät pysyvät vakioina, ja että lomat pidetään ajallaan, jolloin voidaan olettaa, että lomapalkkavelan muutos on vuositasolla nolla.

Talousarvion toteuman seurannassa on kuitenkin huomioitava, että toteumaa seurataan kuukausitasolla, jolloin lomapalkkavelan vaihtelu kuukausittain vaikuttaa talousarvion toteuman seurantaan kesken vuoden.

Muut käyttötalousmenot

Muut käyttötalousmenot (esim. tarvikkeet, palvelut, työvaatteet, koulutuskustannukset) arvioidaan toiminnan mukaan.

4.3 Sisäiset tuotot ja kulut

Sisäiset tuotot ja kulut ovat laskennallisia eriä. Rahaa ei siirry sisäisten erien tapahtumissa. Erät ovat kuitenkin sisäisen laskennan ja hinnoittelun takia erittäin tärkeitä. Suurimmat sisäiset erät ovat sisäiset vuokrat ja ruokahuollon ateriamaksut.

Sisäisten erien tallennus tehdään keskitetysti (konsernipalvelut), jotta voidaan varmistua siitä, että sekä tuotto- että kustannusviennit vastaavat toisiaan. **Toimialueet valmistelevat sisäisten erien ostot ja myynnit tätä varten tehdyille erilliselle Excel-lomakkeelle.** Huomioikaa myös aikataulusta, että sisäiset erät on tallennettava järjestelmään aikaisemmin siitä syystä, että hallintokunnat voivat tarkastella kokonaisuuksia ennen määräaika. Myyjä ja ostaja varmistavat yhdessä, että sisäiset erät ovat sovitun mukaiset ja kustannukset täsmäävät.

4.4 Pysyvien vastaavien suunnitelman mukaiset poistot

Suunnitelman mukaiset poistot tehdään Kuntaliiton yleisohjeeseen pohjautuvan kunnan poistosuunnitelman mukaisesti.

Kirjanpidosta saadaan arvio vuoden 2026 poistoista olemassa olevasta käyttöomaisuudesta. Vuoden 2025 aikana valmistuvat sekä poistoihin vuonna 2026 merkittävästi vaikuttavat vuoden 2026 valmistuvat käyttöomaisuuskohteet tai hankinnat tulee myös arvioida poistoihin. Tekniset palvelut ja kirjanpito avaavat valmistuvista kohteista budjettikortit käyttöomaisuusohjelmaan (Assets), minkä jälkeen saadaan kokonaisarvio poistosta. Tekniset palvelut ilmoittavat poistojen suuruuden konsernipalveluille, ja **poistot viedään järjestelmään keskitetysti konsernipalveluiden toimesta.**

4.5 Muut laskennalliset erät

Hallinnollisten kustannusten vyörytys tehdään keskitetysti (konsernipalvelut). Kustannusten vyörytys toteutetaan lautakuntien talousarviokäsittelyn jälkeen, mikäli esitykset ovat raamin mukaiset tai vasta kunnanjohtajan viimeisen esityksen yhteydessä kunnanhallitukselle.

Hallinnolliset vyörytykset eivät ole hallintokunnille sitovia eriä. Vyörytyksillä on tarkoitus kuvata koko sitovuustason kustannusrakenne.

5 INVESTOINNIT

Investointitarpeet tarkastellaan kriittisesti vuosille 2026–2028.

Hankekohtaisissa tavoitemäärittelyissä selvitetään, onko kyse uus-, laajennus- vai korvausinvestoinnista. Lisäksi selvitetään, tavoitellaanko investoinnilla palvelutuotannon määrän lisäystä, palvelukyvyn parantamista vai tuotannon tehostamista. Investointiosassa tulee käydä ilmi, mitkä hanketavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia. Talousarvion perusteluihin tulee myös huomioida, toteutetaanko hanke kunnan omalla työvoimalla. Perusteluihin tulisi myös lisätä työmäärän laajuus. Lisäksi arvioidaan investoinnin toteuttamiseen liittyviä riskitekijöitä.

Investointiosaan kirjataan kustannusarviot, määrärahat ja tuloarviot hankkeille ja hankeryhmille. Investointiosaan otetaan mukaan vain sellaiset hankkeet ja määrärahat, jotka aktivoidaan taseeseen. **Investoinnin aktivointiraja on 8.500 €.**

Jos investoinnin toteutuminen kohdistuu kahdelle tai useammalle suunnitteluvuodelle, ilmoitetaan investoinnin kokonaiskustannusarvio ja sen jaksotus suunnitteluvuosille. Talousarvion perusteluissa todetaan tällöin, että investoinnin hankintamenon jaksottamista taloussuunnitelmassa voidaan tarkistaa kokonaiskustannusarvion rajoissa talousarviossa, tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä tai erillisellä valtuuston talousarvion muutospäätöksellä.

Perusteluihin tulee liittää selvitys siitä, miten kohde jakaantuu eri vuosien kesken. Mikäli hanke on aloitettu edeltävänä tilikautena, tulee perusteluihin liittää edellisenä/edellisinä vuosina hankkeeseen käytetyt määrärahat, kuluvan talousarviovuoden määräraha ja suunnitelmavuosille arvioitu käyttötarve. Jos hanke viivästyy, jaksotetaan se uudelleen.

Tuloarvio investointiosassa merkitään tilikaudelle, jolloin se toteutuu.

Käyttöomaisuuden myynti on tuloa, joka huomioidaan talousarviossa käyttötalousosassa. Talousarvion laadintahetkellä tiedossa olevista myynneistä on selvítettävä myös myytävän hyödykkeen tasearvo ja myynnin kautta realisoituva myyntivoitto tai -tappio on varattava talousarvioon.

Investointien sitovuustaso on hankekohtainen tai hankeryhmäkohtainen niin kuin ne esitetään talousarviossa. Sitovuustaso määritellään kokonaisarvoon sekä tilikausikohtaiseksi. Hankekohtaisesti tai hankeryhmäkohtaisesti on myös liitettävä tieto siitä, mikä taho on vastuussa hankkeen toteuttamisesta (viranhaltija, lautakunta, hallitus).

Suunnittelukustannusten aktivoinnin suhteen tulee noudattaa varovaisuusperiaatetta. Mikäli hanke toteutetaan lähes saman tien, täytyvät suunnittelukustannusten aktivointiperusteet. Mikäli hanke ei toteudu, on suunnittelukustannukset siirrettävä käyttötalouteen (saman vuoden aikana) tai kirjattava alas (menot syntyneet edellisillä tilikausilla).

ALUSTAVA INVESTOINTIOHJELMA 2026 JA -SUUNNITELMA VUOSILLE 2027 - 2028

KONSERNIPALVELUT

Maanhankinta *)
ICT-laite- ja ohjelmistohankinnat
Arvopaperit ja sijoitukset
Muhoksen Asunnot Oy pääomitus
Konsernipalvelut yhteensä

SIVISTYS- JA HYVINVOINTIPALVELUT

Kirkkonkylän koulun liikuntasalin ja väestönsuojan rakentaminen
Kirkkonkylän koulun piha /hiekkatekonurmi
Kirkkonkylän liikuntasalin ja väestönsuojan toimintavarusteet
Päivärinteen päiväkodin laajennus n. 2,5-2,6 ME
Päivärinteen päiväkodin laajennus toimintavarusteet
Korkalanvaaran alueen kehittäminen /Leader
Ponkilan hankesuunnitelman päivitys
Tähtiareenan lähiliikuntapuiston kehittäminen
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut yhteensä

TEKNISET PALVELUT /korvausinvestoinnit

Varikon kalustohankinnat ja toimintavarusteet
Rakennusten peruskorjaukset /kunnossapito
Kadunpito, peruskorjaus, rakentaminen ja kuivatus
Puistot, leikkikentät ja yleiset alueet/ tori
Katuvalaistuksen uudistaminen
Pienet liikenneturvallisuuskohteet
Rantaholpan alueen katujen peruskorjaus
Tekniset palvelut/korvausinvestoinnit yhteensä

TEKNISET PALVELUT /laajennusinvestoinnit

Kirkkosaaren kunnallistekniikan laajennus (sis. kuntoradan)
Kirkkosaaren virkistyskäytön parantaminen
Muhoksen jäteasema
Kirkkonkylän yrityskylän kunnallistekniikan laajennus
Päivärinteen kunnallistekniikan laajennus /Maijanlenkki
Päivärinteen kuntoradan rakentaminen (kunnostus)
Nokiänkankaan teollisuusalueen kunnallistekniikan rakentaminen
Pyhänselän suurteollisuusalueen kunnallistekniikan rakentaminen
Korilan 1. vaiheen asemakaavan kadut (suunnittelu 2025)
Kummuntien ja Sepäntien kevyen liikenteen järjestelyt
Taimitien kunnallistekniikan suunnittelu
Kummuntie-Sepäntie kunnallistekniikan suunnittelu
Perttulantien kuivatuksen parantamisen suunnittelu
VT22 taajaman joukkoliikennepysäkki
VT22 Laukka akk ja kevyen liikenteen järjestelyt
Tekniset palvelut/laajennusinvestoinnit yhteensä

INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ

TULOT

Omaisuuksien myynti
Kirkkonkylän koulun liikuntasalin ja väestönsuojan rakentaminen valtionosuus
Korkalanvaaran alueen kehittäminen /Leader
INVESTOINTITULOT YHTEENSÄ

INVESTOINNIT NETTO:

2026	2027	2028	yht. 2026-28
200	200	200	600
50	50	50	150
10	10	10	30
			0
260	260	260	780
2026	2027	2028	yht. 2026-28
1 550			1 550
110			110
100			100
			0
			0
375	280		655
50			50
	60		60
2 185	340	0	2 525
2026	2027	2028	yht. 2026-28
30	30	30	90
300	300	300	900
500	500	500	1 500
100	100	100	300
100	100	100	300
50	50	50	150
750			
1 830	1 080	1 080	3 240
2026	2027	2028	yht. 2026-28
			0
50			50
			0
			0
350			350
100			100
250			250
			0
			0
			0
			0
			0
125			125
	1 200		1 200
875	1 200	0	2 075
5 150	2 880	1 340	8 620
2026	2027	2028	yht. 2026-28
100	100	100	300
400			400
0	180		180
500	280	100	880
4 650	2 600	1 240	7 740

*) Biopark-alueen maanhankinnan määrärahat käsitellään erikseen päätöksenteossa

6 TALOUSARVIOKIRJA

6.1 Talousarvion rakenne

Talousarviokirja laaditaan toimialoittain/lautakunnittain sitovuustasoittain.

Palvelusuunnitelman kuvaus

Palvelusuunnitelma esitetään kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet ko. tehtäväalueella. Perusteluissa selvitetään tarkemmin palvelutarpeisiin tavoitteiden asettamiseen sekä niiden saavuttamiseen liittyviä haasteita ja epävarmuustekijöitä. Perusteluissa tehdään lisäksi selkoa toiminnan painopisteistä ja kehittämistarpeista sekä arvioidaan voimavarojen riittävyyttä muun muassa henkilöresurssien, toimitilojen ja muiden tuotantotekijöiden osalta.

Valtuuston voimassa olevan kuntastrategiassa hyväksymät tavoitteet (vaikuttavuustavoitteet ja tuotantotavoitteet)

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet (vaikuttavuustavoitteet ja tuotantotavoitteet)

Vuoden 2026 talousarvio kopioidaan suunnitelmavuosien 2027 ja 2028 pohjaksi, ja pohjaan määritetään tarvittavat kustannustason korotukset konsernipalveluiden toimesta. Toimialat toimittavat suunnitelmavuosien muut tarvittavat muutokset talousjohtajalle.

6.2 Henkilöstö/uudet virat ja toimet

Uudet virka- ja työsuhteet ilmoitetaan talousarviokirjassa erikseen yksilöitynä. Lisäksi ilmoitetaan poistettavat virkasuhteet sekä muut mahdolliset muutokset henkilöstörakenteessa.

Muutokset on ilmoitettava erikseen hallintojohtajalle, talousjohtajalle ja kunnanjohtajalle.

6.3 Henkilöstörakenne

Henkilöstötilanne talousarviovuonna on ilmoitettava sitovuustason mukaisesti (Excel-taulukko) henkilötyövuosina (HTV).

Esimerkki taulukosta alla.

	HTV									
Sitovuustaso	Vakinainen kokoaika	Määräaik. kokoaika	Vakinainen osa-aika	Määräaik. osa-aika	Vakinainen sivutoimi	Määräaik. sivutoimi	Työllist.	TA 2026 Yhteensä	TA 2025 Yhteensä	Muutos
Konsernihallinto	10							10	10	0
Hallintopalvelut	5	1					0,85	6,85	6,85	0
Lomituspalvelut	50	0	151	20,5	0	0	0	221,5	221,5	0
· hallinto	20	0	2	0,5	0	0	0	22,5	22,5	0
· lomittajat	30	0	149	20	0	0	0	199	199	0
Vaalit	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tarkastusltk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteensä	65	1	151	20,5	0	0	0,85	238,35	238,35	0

6.4 Ulkoasu

Talousarviotekstit laaditaan kunnan viestintäohjeistuksen mukaisilla fontilla, riviväleillä ja tasauksilla.

7 AIKATAULU

*) Aikataulutarkennukset mahdollisia

Kuukausi	Aikataulu	Tehtävä
Kesäkuu	vko 25 ma 16.6.	Kunnanhallitus; talousarvioraami ja TA-laadintaohjeet toimialoille
	vko 26 ma 23.6.	Valtuusto; talousarvioraami
Elokuu	vko 33	Talousarvion henkilöstömenojen pohjana käytetty palkkaliite muut kuin opetus. Henkilöstöpäällikkö tilaa liitteet Monetralta, ja lähettää toimialoittain toimialajohtajille pohjaksi suunnitteluun.
	vko 34 ke 20.8. mennessä	Toimialojen investointiohjelman päivitykset talousjohtajalle
	vko 35 ma 25.8.	Päivitetty investointiohjelma jory
Syyskuu	vko 36 (pe 5.9. mennessä)	Tekniset palvelut toimittaa tiedot poistoista talousjohtajalle ja taloussihteerille, poistojen vienti Opiferukseen ti 9.9. mennessä.
	vko 37 (pe 12.9. mennessä)	Sisäiset ostot ja myynnit on toimitettava talousjohtajalle ja taloussihteerille. Ostajan ja myyjän tulee hyväksyä sisäiset erät ja tarkistaa laskentatunnisteet ennen järjestelmään vientiä. Tiedot viedään järjestelmään ti 16.9. mennessä.
	vko 39 ti 23.-24.9.	Talousarvion henkilöstömenojen pohjana käytetty palkkaliite opetus. Henkilöstöpäällikkö tilaa liitteet Monetralta, ja lähettää toimialajohtajalle pohjaksi suunnitteluun.
Lokakuu	vko 40 pe 3.10. mennessä	Toimialojen TA-luvut valmiit
	vko 41 ke 8.10. mennessä	Toimialojen TA-tekstit + koontimateriaali valmiit
	vko 41 pe 10.10. mennessä	TA-asiakirja + seminaariaineisto valmis lähetettäväksi valtuustolle.
	vko 42 ke-to 15.-16.10.	Valtuustoseminaari
	vko 43 20.-24.10.	Syyslomaviikko
	vko 44 ti 28.10.	Kunnallis- ja kiinteistöveroprosentit kunnanhallituksessa
Marraskuu	vko 46 ma 10.11.	Kunnallis- ja kiinteistöveroprosentit valtuustossa
	vko 46 (10.-14.11.)	TAE2026 lautakuntakäsittely
	vk 47 (ti 18.11.)	TA-asiakirja valmis
	vko 48 ti 25.11.	Kunnanhallitus
Joulukuu	vko 51 ma 15.12.	Valtuusto